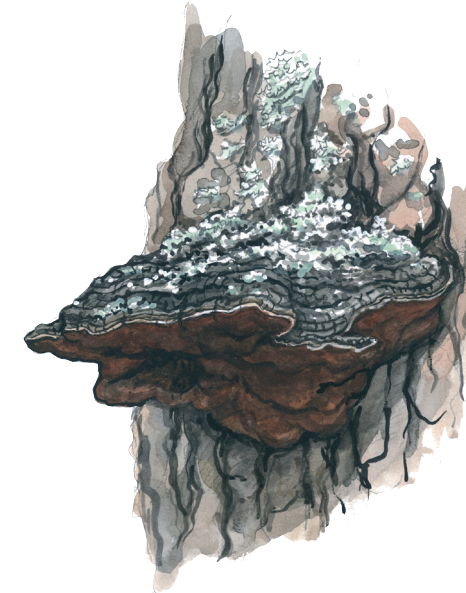

Välkommen till Lilla Dalen-slingan

Ovanför torpet Lilla Dalen gömmer sig en vacker hållmark med luftiga vyer ut över Tullingesjön. På andra sidan sjön syns Skansberget och Flottsbrohöjden. Hållmarken är täckt av renlavor och islandslav och glest bevuxen med låga gamla tallar. Denna "naturens pärla" når du lätt från Hägelby, ett stenkast från de tätt befolkade områdena Alby och Tumba. Kontrasten kan inte bli större.

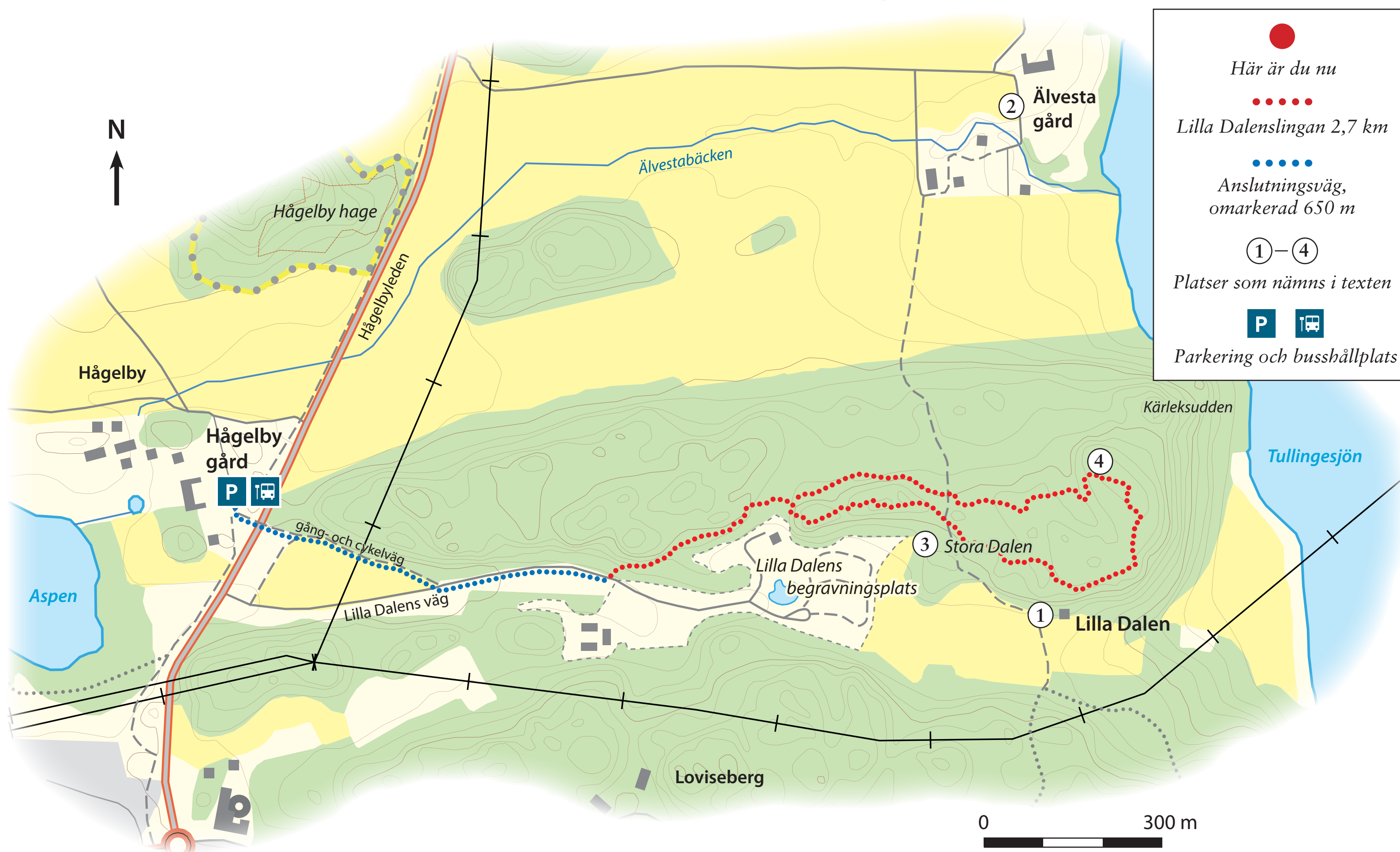

Tallticka *Porodaedalea pini*

Tallticka växer bara på levande tallar som är mer än 100 år, oftast på 150-200-åriga tallar. Det är en signalart. I tallnaturaoskogar som denna signalerar den att även andra ovanliga arter trivs här, som olika vedsvampar och insekter.

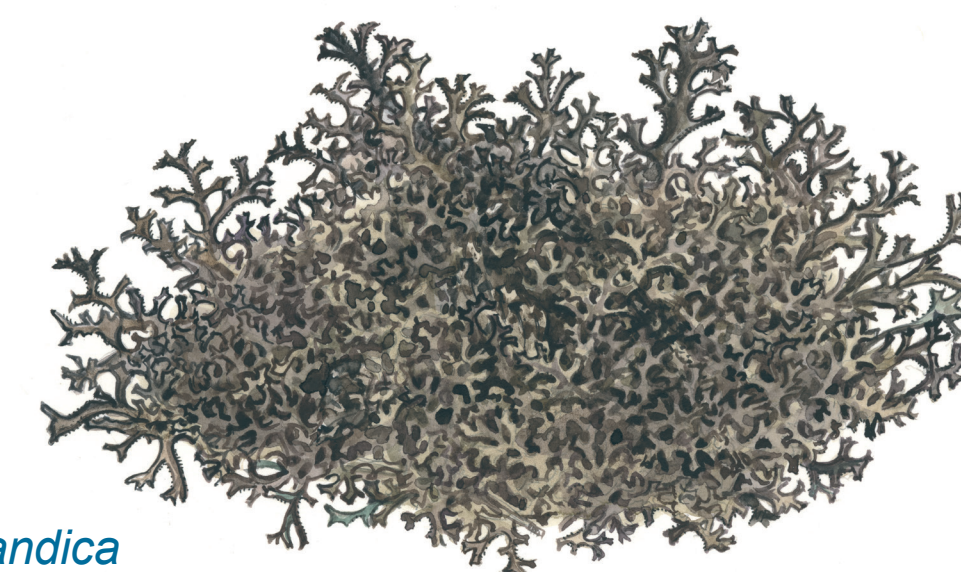

Ormvråk
Buteo buteo

Spillkråka *Dryocopus martius*

Spillkråkan är vår största hackspett, stor som en kråka. Den behöver kraftiga träd för att anlägga tillräckligt stort bobål, där sedan ugglor och mård kan flytta in. Dess jakt på insektslarver lämnar kraftiga hackspår i döda stammar.

Islandslav *Cetraria islandica*

Islandslavens bladlika bål liknar plocksallad.

Vandringsleden

Från Hägelby gård är det lätt att ansluta till leden via gång- och cykelvägen och Lilla Dalens väg. Från Lilla Dalens väg letar sig leden, som är markerad med röd färg och är 2,7 kilometer lång, in i skogen och upp mot hållmarkerna vid Lilla Dalens begravningsplats. Här bör man uppträda lugnt och respektfullt så besökare till minneslundan och begravningsplatsen inte störs i onödan.

Vandringsleden sammanfaller bitvis med stigar som nyttjas av ryttare från Älvesta gård. Man får visa hänsyn till varandra och uppträda med gott omdöme så att inga konflikter uppstår. Observera också att berghällarna kan bli hala vid fuktig väderlek.

Torpen Lilla och Stora Dalen

Tittar du ner i dalen från branten i sydost ser du dagsverkstorpet Lilla Dalen (1). Torparfamiljen fick bo i torpet och bruka jorden där mot att de utförde ett antal dagsverken vid Älvesta gård som ligger ca 400 meter norrut (2). Lilla Dalen var ett av flera dagsverkstorp under gården och byggdes på 1800-talet i samband med att de gamla ängs- och hagmarkerna uppodlades. Den månghundraåriga eken som syns nere vid torpet är ett minne från tiden innan uppodlingen. Huset vi ser i dag byggdes omkring år 1900. Torpet ägs av Botkyrka kommun.

I en glänta närmare Lilla Dalens begravningsplats syns också rester av torpet Stora Dalen (3), bland annat de stensatta väggarna till en gammal jordkällare.

Fornlämningar

Uppe på berget mot Tullingesjön ligger ett stort stenröse (4). Röset är en grav från bronsåldern (Riksantikvarieämbetets formella benämning L2017:2298). Graven ligger på 65 meters höjd över havet och här har man en fin utsikt över Tullingesjön. På bronsåldern, för ungefär 3000 år sedan, gick vattnet cirka 15-20 meter högre än idag. Då syntes denna gravplats väl från vattnet som då var en havsvik.

Spännande sprickdalsområde

Den relativt korta slingan visar upp en mängd olika biotoper (miljöer). Hållmarkerna med sin lavflora och gamla knotiga tallar dominerar men här finns även fuktiga svackor med vitmossor, mörka granskogar och ljusare gräsmarker med lövträd som björk, asp och ek samt hassel. Topografin i området är spännande med den långsmala bergsryggen omgiven av gräsbevuxna dalbottnar med lerjord och med östsidan som stupar brant ner mot Tullingesjön. Detta sprickdalslandskap är typiskt för området.

Området ingår i riksintresse för kulturmiljövården, Bornsjön. I stora delar av detta riksintresse kan man fortfarande se ett herrgårdslandskap där marken har brukats ända sedan förhistorisk tid.

Ledansvarig

Botkyrka kommun

Markägare

Botkyrka församling och Botkyrka kommun

Långt ifrån lagom